

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1778

Κυριακὴ Β' Λουκᾶ (Λουκ. 6,31-36)
30 Σεπτεμβρίου 2012

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἀγάπης σκαλοπάτια

«Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν» (Λουκ. 6,35)

Εὐχαριστῶ, ἀγαπητοί μου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ποὺ μ' ἀξιώνει καὶ πάλι νὰ κηρύξω τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἔχετε λίγα λεπτὰ ὑπομονή.

Ὅλα τὰ εὐαγγέλια ἀλλὰ ἰδιαίτερος τὸ σημερινὸ ἔχει τέτοιο περιεχόμενο, ποὺ ἂν ὁ κόσμος ἀποφάσιζε νὰ τὸ ἐφαρμόσει, δὲν θὰ χρειαζόταν τίποτε ἄλλο· τὸ κακὸ θὰ σταματοῦσε, ὁ πόλεμος θὰ ἔπαυε, εἰρήνη θὰ βασιλεύε, δὲν θὰ ὑπῆρχε δυστυχία. Τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο εἶνε μιὰ σκάλα οὐράνια ποὺ δεξιὰ καὶ ἀριστερά της ἄγγελοι μᾶς προτρέπουν: Ἐμπρὸς προχωρεῖτε, **ἀνεβαίνετε!** Ἀνεβαίνοντας τὴ σκάλα αὐτὴ μπορεῖ κανεὶς νὰ φθάσει πρὸς ψηλὰ ἀπ' τοὺς ἀστροναῦτες, ἐκεῖ ποὺ ἀκούγεται τὸ «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου» (Ἠσ. 6,3 καὶ θ. Λεπ). Ἡ, γιὰ νὰ ἐκφραστῶ μὲ γλῶσσα σημερινή, εἶνε ἓνα πνευματικὸ ἀσανσέρ ποὺ ἀνεβάζει σὲ οὐράνια ὕψη. Ἡ σκάλα αὐτὴ ὀνομάζεται **ἀγάπη**· περὶ ἀγάπης μιλάει τὸ εὐαγγέλιο, περὶ ἀγάπης θὰ ποῦμε κ' ἐμεῖς.

Ἐπὶ τὰς τριῶν εἰδῶν ἀγάπης· ἀγάπη φυσική, ἀγάπη ὑπερφυσική, καὶ ἀγάπη ἐκφυλισμένη - ἐκφυλη. Θὰ προσπαθῆσω νὰ δώσω μιὰ εἰκόνα τῆς ἀγάπης **ὅπως τὴν ἐννοεῖ τὸ εὐαγγέλιο.**

Τί εἶνε, ἀγαπητοί μου, ἡ ἀγάπη; Εἶνε τὸ εὐγενέστερο ἀπ' ὅλα τὰ αἰσθήματα ποὺ νιώθει ἡ καρδιά. Εἶνε ἡ καλὴ διάθεσι, ἡ εὐμένεια, ἡ ἀγαθὴ κλίσι ποὺ αἰσθάνεται κάποιος πρὸς ἓνα ἄλλο πρόσωπο ἢ πρᾶγμα. Ἡ ἀγάπη εἶνε ἡ ἀνάπαυσι τῆς καρδιάς. Βλέπεις ἓνα πρόσωπο ποὺ ἀγαπᾶς κι ἀμέσως γεμίζεις χαρὰ, τὰ μάτια ἀστράφτουν, ἡ ὄψι σου λάμπει, νιώθεις εὐτυχισμένος. Βλέπεις ἓνα πρόσωπο ποὺ μισεῖς κι ἀμέσως λυπᾶσαι, σφίγγεσαι, φαρμακώνεσαι, τὸ βλέμμα γίνεται βλοσυρό, ἡ ὄψι σκυθρωπὴ, νιώθεις δυστυχισμένος. Γιατί ὅταν ἀγαποῦμε αἰσθανόμαστε χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι, κι ὅταν μισοῦμε ἡ ψυχὴ γεμίζει πίκρα; τί σημαίνει αὐτό;

Σημαίνει, ἀγαπητοί μου, ὅτι ἡ ἀγάπη εἶνε **ἡ φυσικὴ μας κατάστασι.** Εἶνε τὸ ὀξευγόνον τῆς ὑπαρξεως, ἡ ὑγεία τῆς ψυχῆς, ἐνῶ τὸ μῖσος εἶνε ἐκτροπὴ ἀπὸ τὴ φύσι, νοσηρὴ κατάστασι, ἀσθένεια τῆς ψυχῆς. Ὅπως τὰ πνευμόνια μας εἶνε πλασμένα νὰ ρουφοῦν ὀξευγόνον κι ὅπως τὰ ψάρια εἶνε πλασμένα νὰ κολυμποῦν στὸ νερὸ καὶ τὰ πουλιὰ νὰ πετοῦν στὸν ἀέρα, ἔτσι καὶ ὁ **ἄνθρωπος εἶνε πλασμένος γιὰ τὴν ἀγάπη.** Ὁ Θεὸς μᾶς ἔπλασε ν' ἀγαποῦμε, ὄχι νὰ μισοῦμε.

Ἡ ἀγάπη **εἶνε ὅπως τὸ αἷμα,** ποὺ ἔχει κέντρο τὴν καρδιά, ἀλλὰ δὲν μένει ἐκεῖ· ἂν μείνῃ, θὰ γίνῃ συμφόρησι. Ἡ καρδιά δὲν κρατᾷ τὸ αἷμα· τὸ ἐξακοντίζει σὲ ὅλο τὸ σῶμα καὶ δὲν ἀφήνει κύτταρο τοῦ ὀργανισμοῦ ἀπότιστο. Ὅπως ἡ δεξαμενὴ δὲν κρατᾷ τὸ νερὸ ἀλλὰ τὸ διοχετεύει καὶ ποτίζει ὅλους ἀνεξαιρέτως, κατὰ παρόμοιο τρόπο καὶ ἡ ἀγάπη, ὁ μεγάλος αὐτὸς θησαυρός, πρέπει νὰ μὴν περιορίζεται σὲ λίγα πρόσωπα, ἀλλὰ νὰ προσφέρεται παντοῦ.

Ἡ ἀγάπη **παίρνει διάφορα σχήματα** καὶ **ἔχει διαβαθμίσεις,** ἀνάλογα μὲ τὸ περιβάλλον, τὰ πρόσωπα, τὶς περιστάσεις. Ἄς δοῦμε μερικὰ σχήματά της ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν παιδικὴ ἡλικία.

● Εἶνε κανεὶς **νήπιος;** Τὸ περιβάλλον του εἶνε μόνο τὸ σπῆτι. Πέρα ἀπ' αὐτὸ δὲν ξέρει τίποτε ἄλλο. Ἔτσι τὸν βλέπεις ν' ἀγαπᾷ τὰ παιχνίδια του, τὰ οἰκόσιτα ζῶα, τὰ ἀδερφάκια του, τὴν γιαγιά, ν' ἀγαπᾷ περισσότερο τὸν πατέρα, κι ἀκόμη περισσότερο τὴ μάνα στὴν ὁποία προσκολλᾶται καὶ χωρὶς αὐτὴν δὲν ζῆ.

● Μεγαλώνει τὸ **παιδί,** πάει στὸ σχολεῖο; Τώρα βλέπει ὅτι ὑπάρχει κι ἄλλος κόσμος. Ὑπάρχουν κι ἄλλα παιδάκια, παιδιὰ τῆς γειτονιάς, πλουσιώτερα καὶ φτωχότερα, διαφόρων καταστάσεων. Κάθεται κοντὰ τοὺς στὸ ἴδιο θρανίον, ἀκούει τὰ ἴδια λόγια ἀπ' τὸ δάσκαλο, συνδέεται μαζί τους, πιάνει φιλίες, ποὺ κάποτε μένουν μέχρι θανάτου. Ἀγαπᾷ τὸ δάσκαλό του· κι ἂν αὐτὸς εἶνε ἄξιος τοῦ ὀνόματος, συνδέεται μα-

ζί του περισσότερο κι απ' τὸν πατέρα του· μπορεί νὰ πῆ ὅπως ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος γιὰ τὸν Ἀριστοτέλη: «Στοὺς γονεῖς μου ὀφείλω τὸ ζῆν, στὸ δάσκαλό μου τὸ εὖ ζεῖν». Μὲ τὸ σχολεῖο ὁ ὀρίζοντας τῆς ἀγάπης εὐρύνεται, πλαταίνει.

● Τὸ παιδί ἔγινε **νέος**, ἄφησε τὸ σχολεῖο, ἔμαθε τέχνη ἢ σπούδασε, φτάνει στὰ εἴκοσι - εικοσιδυὸ χρόνια; Τότε ἡ καρδιά του χτυπάει, ἡ καρδιά κάθε νέου καὶ κάθε νέας λαχταράει κάτι ἄλλο. Μέσα του βλαστάνει ἕνα νέο αἶσθημα, ποὺ τὸ φύτεψε ὁ Θεός. Τὸ σπῖτι τοῦ φαίνεται στενό, οἱ φίλοι δὲν τὸν ἱκανοποιοῦν, θέλει νὰ δημιουργήσῃ δική του οἰκογένεια. Ἡ ἀγάπη, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ ἕνα αἶσθημα - μιὰ συμπάθεια, σφοδρύνεται σὲ μία στοργή κ' ἕνα ἐνδιαφέρον τοῦ ἐνὸς γιὰ τὸν ἄλλον, καὶ γιγαντώνεται ὅταν πλέον γίνῃ ὁ γάμος κι ἀκουστῆ στὸ σπῖτι τὸ κλάμα παιδιοῦ. Τὴν ἀγάπη δὲν μπορεί νὰ ἐξαλείψῃ οὔτε ὁ θάνατος, ἡ ἀγάπη νικᾷ καὶ τὸ θάνατο ἀκόμη· ὑπάρχουν ἀντρόγυνα τόσο ἀγαπημένα, ποὺ οὔτε στιγμὴ δὲν κάνουν ὁ ἕνας χωρὶς τὸν ἄλλο.

Ἀλλὰ τὰ εἶδη αὐτὰ τῆς ἀγάπης δὲν εἶνε τὰ μόνα. Αὐτὰ εἶνε ἡ **φυσικὴ ἀγάπη**, ποὺ συναντᾷ κανεὶς στοὺς ἀνθρώπους παντοῦ, καὶ στοὺς ἀγρίους καὶ στοὺς Ἑσκιμῶους καὶ στοὺς Αἰθίοπες, ἀκόμη καὶ στὰ ζῶα· κ' ἐκεῖ ἡ μάνα ἀγαπάει τὸ παιδί της μὲ στοργή. Εἶνε ἡ φυσικὴ ἀγάπη.

Αὐτὰ εἶνε τὰ κατώτερα σκαλοπάτια τῆς ἀγάπης. Ἐρωτῶ· πρέπει νὰ σταματήσουμε ἐδῶ; Ὑπάρχουν καὶ ἀνώτερα. Ποιὰ εἶνε τὰ **ἀνώτερα σκαλοπάτια**; Θέλετε λοιπὸν νὰ βαδίσετε πιὸ ψηλά; ν' ἀνεβῆτε παραπάνω ἀπὸ τὴν φιλία, τὴν οἰκογένεια, τὴν φυσικὴ στοργή; Τὰ ἀνώτερα σκαλοπάτια μᾶς τὰ ἔδειξε ὁ Χριστὸς σήμερα στὸ εὐαγγέλιο· Μπρὸς παιδιὰ βαπτισμένα, ποὺ κοινωνᾶτε τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα μου! ἡ ἀγάπη σας μὴ περιορίζεται μόνο στὸ στενὸ περιβάλλον, ἀλλὰ προχωρεῖτε, ἀνεβαίνετε ψηλά, πιὸ ψηλά... Ἀλλὰ δυστυχῶς ἐδῶ οἱ πολλοὶ σκοντάφτουν, πέφτουν, γκρεμίζονται, μένουν στὸ ζωῶδες φυσικὸ ἐπίπεδο.

Τὸ ὑψηλότερο σκαλοπάτι τῆς ἀγάπης μᾶς τὸ ἔδειξε ὁ **Χριστὸς στὸ σταυρό**. Γιατί ὁ σταυρὸς εἶνε ἡ σκάλα ποὺ ἐνώνει τὴ γῆ μὲ τὸν οὐρανό. Ἐκεῖ ὁ Χριστὸς δὲν πατοῦσε πιά στὴ γῆ· ἀνέβηκε τόσο ψηλά, ὥστε νὰ εἶνε ὁρατὸς ἀπ' ὅλο τὸν κόσμον. Στὸ σταυρὸ ὁ Χριστὸς ἔδειξε ὅτι **αὐτὸς εἶνε ἡ ἀγάπη**, ἀγάπη ὅχι μὲ τὸ σταγονόμετρο, ἀλλὰ ἀγάπη ποταμὸς καὶ ὠκεανός. Ἀγάπησε ὅλο τὸν κόσμον· τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, τὰ πουλάκια τοῦ οὐρανοῦ, τὰ ἀθῶα παιδιὰ, τὶς ταπεινὲς γυναῖκες, τοὺς ἀπλοϊκοὺς ψαρᾶδες, τὰ τίμια φτωχαδάκια, τοὺς ἐγκαταλελειμμένους ἀρρώστους καὶ λεπρούς, ὀλόκλη-

ρο τὸ ἀνθρώπινο γένος. Ἄλλ' ὅταν ἀνέβηκε στὸ σταυρὸ προχώρησε ἀκόμη παραπάνω, σὲ τέτοιο ὕψος ποὺ κανεὶς ἄλλος δὲν ἔφτασε. Ποιὸ εἶνε τὸ σημεῖο αὐτό; Εἶνε ὅταν συγχώρησε καὶ ἀγκάλιασε κι αὐτοὺς τοὺς σταυρωτὰς του καὶ εἶπε τὰ ἀθάνατα λόγια «*Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι*» (Λουκ. 23,34).

Αὐτὸ εἶνε τὸ ἀνώτερο εἶδος τῆς ἀγάπης. Εἶνε αὐτὸ ποὺ λέει σήμερα τὸ εὐαγγέλιο. Ν' ἀγαπᾷς τὴ μάνα, τὸν πατέρα, τὸν ἀδελφόν, τὸ φίλον, τὸ δάσκαλο, τὸν παπᾶ, τὴν κοινωνία, τὴν πατριδα, τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ νὰ ἔχῃς διάθεσι ν' ἀγαπήσῃς **κι αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς ἐχθρούς σου**· «*Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν*» (Λουκ. 6,35).

* * *

Ἰδοὺ, ἀγαπητοί μου, σὲ ποιὸ ὕψος ἀγάπης ὠδήγησε ὁ Χριστὸς τὸν κόσμον. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἀπὸ τὸ οὐράνιο αὐτὸ ὕψος ὁ ἄνθρωπος ἔπεσε στὴν ἄβυσσο τοῦ μίσους καὶ τῆς ἐχθρας, στὴν κόλασι· διότι ἂν ἡ ἀγάπη εἶνε ὁ παράδεισος, **τὸ μῖσος εἶνε κόλασι καὶ ἄδης**. Καὶ σήμερα ὁ κόσμος, παρ' ὅλα τὰ κομφόρ, δὲν ζῆ παράδεισο.

Ἡ ἀγάπη εἶνε φυτὸ οὐράνιο, τὸ ὁποῖο πότισε μὲ τὸ αἷμα τοῦ ὁ Χριστός, ἔγινε δέντρο, καὶ στὴ σκιά του ἀναπαύθηκαν οἱ ἄνθρωποι. Ἀλλὰ **σήμερα τὸ δέντρο αὐτὸ ξηραίνεται**. Ἐκεῖ ποὺ ὁ Χριστὸς μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἔγραψε «*Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους*» καὶ «*Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν*» (Ἰω. 13,34· 15,12,17. Λουκ. 8,2), ὁ διάβολος ἔσπειρε τὸ μῖσος κι ὁ καθένας (δεξιός, ἀριστερός, μαῦρος, κεντρῶος) τρέφει μῖσος ἐναντίον τῶν ἄλλων. Τρίζουν τὰ δόντια, σφίγγουν τὶς γροθιές, καὶ μὲ γομμολάστιχες διαφόρων χρωμάτων ποὺ τοὺς ἔδωσε ὁ διάβολος, θέλουν νὰ σβήσουν ἀπὸ τὶς καρδιὰς τὸ «*Ἀγαπᾶτε*» καὶ νὰ γράψουν τὸ σύνθημα τοῦ ἄδου «**μισεῖτε καὶ πάλι μισεῖτε**».

Τὸ εἶπε, τὸ προεφήτευσε ὁ Χριστός. Θὰ ἔρθῃ ἡ συντέλεια τοῦ κόσμου. Καὶ ποιὰ σημάδια θὰ δείχνουν ὅτι πλησιάζει; Εἶνε πολλά, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερο σημεῖο εἶνε ὅτι θὰ ῥθουν χρόνια ποὺ «**ἡ ἀγάπη θὰ ψυγῇ**», θὰ παγώσῃ ἡ ἀγάπη (Ματθ. 24,12)· οἱ καρδιὲς θὰ γίνουν ψυγεῖα, μπουζι, Βόρειος Πόλος· κι ὅταν οἱ καρδιὲς ψυχρανθοῦν καὶ κυριαρχήσῃ τὸ μῖσος, «*τότε ἦξει τὸ τέλος*» τοῦ κόσμου (ἔ.ἀ. 24,14). Ἐκεῖ φθάσαμε. Δὲν ὑπάρχει ἀγάπη. Εἴμεθα ψευτοχριστιανοί.

Σήμερα ποὺ ἀκούσαμε τὰ οὐράνια λόγια τοῦ Χριστοῦ «*Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν*», καθένας ἂς «*πειράσῃ ἑαυτόν*» (Β' Κορ. 13,5), ἂς ἐξετάσῃ ἂν εἶνε Χριστιανός. Κι ἂς παρακαλέσουμε νὰ ἔρθῃ ὁ καιρὸς ποὺ ὅλος ὁ κόσμος θὰ γίνῃ **μία ποίμνη ὑπὸ ἕνα ποιμένα** (βλ. Ἰω. 10,16), ἐκεῖνον ποὺ κήρυξε καὶ ἐφήρμοσε τὸ «*Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους*».

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**